

Севлиево не е новъ градъ, както обикновено се мисли, пито пъкъ е и отъ най старитѣ градове на България, каквито сж, напримеръ: Nicopolis ad Istrum (при с. Никюпъ,) Serdica (София), Philippopolis (Пловдивъ), August Traiana (Стара Загора), Odesos (Варна), Novae (Овещовъ) и пр. Това е безспорно, защото, едно че въ никсе историческо съчинение (гръцко или латинско), което визира казаната епоха, не се споменува името на Севлиево, но и, извънъ туй, въ последния градъ никога не е намирана и най малката материална следа отъ римска, гръцка или македонска култура и строителство

Следи, обаче, отъ стари селища и крепости намираме въ неговитѣ по близки и далечни околности: „Манастиря“ при Делимхалевата чешма ¹⁾ (днесъ Ловджийската), „Кулата“ при Джевиани-бунаръ, „Града“ при с. Батшово, „Калето“ на Витата отъна, „селището“ и „крепостта“ при с. Градище, „Черковище“ и „стария градъ“ на мѣстността Петровце и Къзанлъжиската махала при с. Градница, Стария градъ „Вещовградъ“, на мѣстото на който днесъ се намира само съ същото име, развалинитѣ и крепостта на върха на Сопотската отена при с. Сухиндолъ, Балакастровскитѣ калета, старото селище „Лѣсковецъ“ при с. Сухиндолъ, „Града“ и „Калето“ при с. Острецъ и пр.

Една частъ отъ посоченитѣ старини, изглежда да се отнася къмъ казаната по стара епоха, т. е. нѣкои отъ тѣхъ да сж следи или етапи отъ римски гарнизони и селища, а може би, и отъ гръцки и македонски производъ, а останалитѣ да сж отъ по-ново време, т. е. отъ първото и второто българско царство ²⁾.

Презъ първата епоха, градоветѣ въ България сж били разположени край Дунава и Черно море, по важнитѣ търговски пътища и въ естествено укрепенитѣ мѣста. Като се вземе това предъ видъ, не може да не стане за назъ

¹⁾ За съществуването на тоя манастиръ се научаваме отъ една писмена бележка въ една отъ църковнитѣ книги при църквата Св. Пророкъ Илия. Въ последната се казва: „1843 тогоче месеца януари да се памети какуса намери църква отъ православнута време бела: турцити раскупахъ я отъ основанието. Каманиту зеха: Беше на нива турска на баалакъ ямасж отъ градъта на востокъ“.

Близко до това мѣсто върху залесаната могилка (днесъ паркъ „Славейковъ“ сж намирани неотдавна сгурия, парчета отъ глинени съдове, металически стрели и пр., обстоятелство, което ни говори, че при казания манастиръ е имало старо селище или пъкъ замък на нѣкой български царъ или велможа.

²⁾ Произхода и характера на тия старини още не е напълно опредѣленъ, тъй като до днь днешенъ не сж правени никакви археологически изследвания. Бедната наша археология!